

Interromput l'ajut huminari a Bòsnia

Dimecres passat l'ambaixador bosnià a l'ONU, Mohamed Sacirbey, fou aturat rutinàriament pels periodistes en un dels esbalandrats passadissos de l'ONU. La tensió és evident, aquests últims dies, vista la negativa sèrbia de deixar passar dos combois de les Nacions Unides amb ajut humanitari, que havien d'anar a les zones orientals de la república. Però Sacirbey va sorprendre tothom quan, amb la cara desencaixada i un fil de veu, va anunciar que a Zepa i Cerska "els supervivents comencen a menjar-se els cadàvers". Zepa i Cerska són dues petites ciutats, de majoria musulmana, i no hi arriba cap mena d'ajut des de fa mesos. Les paraules del ministre no van ser confirmades per cap font independent. Simplement, no hi ha manera d'arribar-hi.

Dels dos combois blocats a la frontera sèrbia, l'un havia d'anar a socórrer precisament Cerska. Però els soldats serbis addueixen que allà només hi ha soldats i que, per tant, qualsevol aliment que hi arribés només serviria per a alimentar aquests soldats. Raó per la qual es negaven a deixar passar el menjar. El segon comboi anava en direcció a Goradze, però també va topar amb l'exèrcit federal iugoslau. En aquesta ocasió l'excusa va ser que no deixarien passar els aliments, sense un intercanvi de presoners. Qualsevol excusa val mentre la fam assetja implacable. És una absurditat, però la majoria de l'ajut humanitari amb destinació a Bòsnia és presoner de la geografia, perquè arriba a Belgrad. I és des de Belgrad que el reparteixen a les àrees occidentals de Bòsnia, les més castigades per la guerra. Els iugoslavs només han hagut de tancar l'aixeta per a donar pas a la necrofàgia. Menjar-se els cadàvers dels veïns pot ser l'única solució, avui, per als ciutadans de Zepa i Cerska.

Mentrestant, a Sarajevo el govern ha decidit de no repartir l'ajut humanitari tampoc a la capital. La decisió és molt compromesa i discutible. Sobretot perquè complica encara més la vida a la capital bosniana, ja prou difícil. Però és, a la vegada, un toc d'atenció a la consciència in-

ternacional. Consciència que podia sentir-se tranquil·la mentre funcione el repartiment a Sarajevo i ignore la situació a la resta del país.

Amb la decisió de proclamar una mena de vaga de fam col·lectiva el govern bosnià ha volgut prendre a la capital el paper de miratge. Les televisions, els periodistes, l'atenció mundial, se centren en Sarajevo. Però de fam i de mort, no n'hi ha tan sols aquí. L'ONU no ha estat capaç de forçar, com fos, el lliurament d'aliments a les poblacions assetjades de l'oest. Però, com que no s'ha interromput l'abastament a Sarajevo, es podria donar una sensació de normalitat a la majoria del món. La decisió del govern bosnià, duríssima, esvaeix el fantasma. El món ha d'encarar-se a la realitat, crua i nua.

Sarajevo viu des de fa un any un setge ferotge. Des de les muntanyes els guerrillers serbis irregulars ataquen sense descans el centre de la ciutat. El nucli antic, prop de la presidència de la república, rep cada dia els cops dels morters. L'avinguda de la Brigada Proletària ha estat rebatejada amb el nom d'Avinguda dels Francitadors. Aquests, els *snipers* per exigència de la premsa, disparen contra tot allò que es mou. Els ciutadans de la capital bosniana ja s'han acostumat a

viure en la seua companyia. Per ci i per lla han aixecat barricades per poder travessar zones conflictives amb un mínim de seguretat: acoten el cap i corren tant com poden. Els més grans passen amb dificultats i angoixes. Saben que són la peça predilecta.

A l'altra banda del riu les poques infraestructures que es mantenen més o menys a recer de les bombes treballen amb tota intensitat. Els dos hospitals, principalment, on arriben ferits i morts en ambulàncies improvisades. El quarter general de l'ACNUR, les forces de les Nacions Unides, és testimoni silenciós del drama de la ciutat. Aquest edifici és com el senyal d'entrada a la ciutat. Des de l'aeroport, i les carreteres de Split i Zagreb que hi conflueixen, el trasllat al quarter general de l'ACNUR és gairebé impossible, si no es fa amb un vehicle blindat. La línia de pressió sèrbia s'hi acostarà al màxim i els francitadors, els anglicitzats *snipers*, n'han fet un dels seus punts preferits. Ací han trobat la mort la majoria de periodistes i cooperants que han deixat la pell a Sarajevo. Un cartell, fet amb l'escàs humor que encara pot quedar als habitants de la capital bosniana, saluda el trànsit per aquesta via: "Benvinguts a l'infern".

Vicent Partal